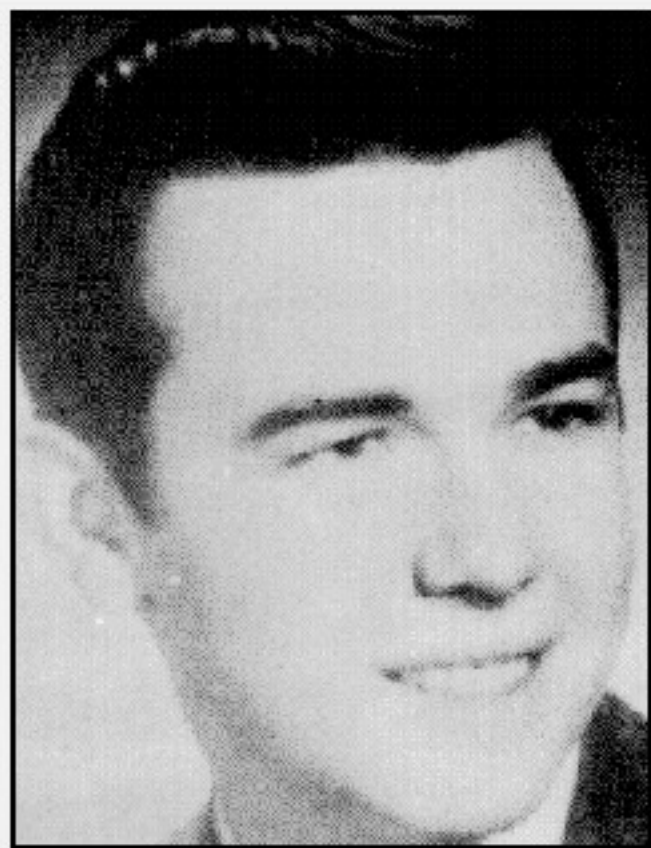

אזכרו של פורת דב גייל

פורת דב

גייל

אכתבי תנחומים למשפחתו של פורת דב ז"ל

13.7.1967

אוניברסיטה קולומביה בסיטי של ניו-יורק
המחלקה לחוק בינלאומי וממשל.

לכב,
הגב' ויליאם בלאו
ניו-יורק.

גב' בלאו היקרה,

בהלם ובצער עמוק קבלנו אשתי ואני את הידיעה על נפילתו של יקירכם
וחצידי הזכור לי היטב דב פורת. הואיל שאינני מכיר את כתובת המשפחה
בישראל, נמסרה לי כתובתך על ידי אגודת בוגרי קולומביה. רצוני שתדעו
איזה סטודנט מוכשר, מעניין, מרשים ומעמיק מחשבה היה דב בקורסים שהיו
תחום פעולתו (וגם זו שלי) העיקרי, ובאיזו הרגשה חמה אני וחברי המחלקה
מעלים את זכרו. הוא היה חמיד כה ער, מלא כושר-הבעה ועצם השתתפותו
בשיחה תרמו להבנת הרברים בכיתה. חמיד התכונן יפה והיה עקבי והגיוני
בבחינותיו.

אכתבי תנחומים למשפחתו של פורת דב ז"ל

מצערת אותי במיוחד העובדה, שכנראה נפגע דב ביום 24 ביוני, הווה אומר זמן רב לאחר -כפי שנמסר- נכנסה הפסקה האש לחוקפה. אם זה לא גורם לך סבל אהיה אסיר תודה לך על פרטים נוספים.

קבלי נא את הבעת הנחומי העמוקים, מלווים במחשבה, לא מספיקה ככל שתהיה, שדב מסר את חייו עבור ענין גדול וטוב.

שלך ...

- יוסף רוטשילד,-

פרופסור-חבר.

(הנמענת היא קרובת-משפחה.)

אכתבי תנחומים למשפחתו של פורת דב ז"ל

14 ביולי 1967.

אוניברסיטת קולומביה בסיטי של ניו-יורק
המכון הרוסי.

גב' בלאו היקרה,

ברצוני לומר לך כמה נעצבנו על ליבנו בהגיעחנו הידיעה על מות יקירכם,
דב פורת. הוא השתתף בסמינר שלי בשנה האחרונה של למודיו והספקתי לעמוד
על סיבו. היחה זאת חוויה נדירה להכירו. הוא היה פיקח ורגיש, ואמר אשר
בליבו בגלוי אך בטאקט רב. חבריו ללמודים אהבוהו והעריצוהו באחת. הוא
היה צעיר בעל תכונות נדירות. כולנו שומרים לו חיבה, וכמונו - בזה אני
בטוח - כל אלה שהכירוהו.

דיברנו על תכניותיו להמשיך בלימודיו לאחר מלויי-חובתו לשרות-צבא,
וזה לא כבר חשבתי שיחזור בקרוב לקולומביה.

שתי המזכורות של המכללה זוכרים את דב היטב ובקשוני למסור לכם גם את
תנחומיהן.

שלך ...

פרופ. טומאס פ. ראיינוד

(הנמענת היא קרובת-משפחה.)

אכתבי תנחומים למשפחתו של פורת דב ז"ל

Amherst, Mass.
10 July, 1967

מכתב מאת חבר טוב בלמודים ב-קולומביה.

Dear Mr. & Mrs. Porat,

On the 7th of July I received a letter from Arthur Levin in Washington telling me that Dov had died as a result of wounds he had received on June 5, the first day of fighting. Arthur had previously informed me Dov had been wounded, but had implied that the injury was not critical.

Dov was my first close friend at Columbia--the kind of close friend with whom one establishes close confidences about all ones hopes and dreams. As time passed, we developed different interests and different circles of friends. But though we were not as close in 1965 when we graduated as we had been in our freshman and sophomore^{years}, there was still a warm friendship and an eccentric common sense of humour that had matured hardly at all in the four years we had shared it--a sense of humour which was reflected in certain phrases of my letter of June 6th which I hope he received and that of June 29th which was too late.

אכתבי תנחומים למשפחתו של קורט דב ז"ל

Although the grief at the loss of an eldest son is a far more profound thing than that at the loss of a close friend, I feel a deep sense of loss--as though part of my past had been mysteriously removed. When I heard that fighting had broken out in the Middle East (Dov and I had often discussed Israel's military position as I am quite interested in military history), I assumed that Dov would be safely ensconced in an administrative position. Then I suddenly realized that he was not the type of person to sit idly by in a situation where action was called for. Memories dulled by the two years since I last saw him sharpened into focus and it was with grave apprehension that I wrote to him on that second day of fighting. Then the exultation with the Israeli victory was tempered by Arthur's first letter.

I wish to offer my sincerest condolences at the loss you have suffered--in this I am joined by my parents and sister, all of whom met Dov on numerous occasions. We followed the reports of the fighting very closely, largely on Dov's account, and were looking forward to his wit and humour on his anticipated visits when he returned to this country.

Dov and I had a standing joke about the phrase "I know what you mean", because we often thought so much alike that we found ourselves always using it. Your son was one of my dearest friends and through empathy with your loss I extend my most heartfelt sympathies.

אכתבי תנחומים למשפחתו של קורת דב, ז"ל

If I can possibly be of help to you in any way (such as contacting Dov's friends in the United States), please do not hesitate to let me know. My father and I are going to make a contribution to some form of Israeli aid fund in Dov's honor and if you have any preference, I should welcome your suggestion.

Sincerely yours,

R. Allen Moran

~~(Box 0, Werthington, Mass. 01098)~~

אכתבי תנחומים למשפחתו של פורת דב ז"ל

MICHAEL MOK

LIFE

17, AVENUE MATHIGNON
PARIS 8^e
ELYSEES 05-39

רב שימש כקצין לרוי בסיוור
של בעתונאי מיכאל מוק
והצלם פאול שוצר מה "טיימס" ו"לייף"
פאול שוצר ז"ל נהרג גם הוא
בעת הסיוור.

26 July 1967

Dear Judith (or Dov's Mama)

It probably surprises you that I want to call you by your first name but I am a journalist and usually we tu-toi each other and somehow I have the feeling that you are one of us.

Judith, Dov was extra-ordinarily brave. He knew from the first that Paul and I had had special permission to go where the worst of the fighting was and he wanted to go with us. At first, I thought he was from California because, somewhere, he had learned, not only the western English, but had acquired the kind of courage that is common to people who live in that part of America.

אכתבי תנחומים למשפחתו של קורט דב ז"ל

We met at military headquarters and Dov stopped only long enough to pick up his shaving things -- it was somehow typical of Dov that he wanted to go into battle clean-shaven -- and we were off. When we finally linked up with the people who were making the attack on Gaza (or Aza, as I think you Israelis call it) he disappeared, because he wanted to find helmets for us. His main concern was that we not be hurt. Dov was a kind, gentle, thoughtful boy.

The ~~morning~~ three of us -- Paul, Dov and I -- were blessed by the Rabbi, Shlomo Goren ~~before~~ before we went into battle. Then Dov and Paul got into the lead vehicle and I got into the next one and they are dead and I am alive.

When the fighting was over, I somehow got back to the forward aid ~~station~~ station, where I found ~~me~~ Dov, who was badly burned, but all the same, he tried to comfort me about Paul's death. I rode with him in the ambulance from the battlefield to Ashkelon hospital and most of the time he strove to heal my sorrow -- thinking nothing about his own wounds.

At last we got there and the nurses (sisters, I would call them) treated Dov with special care, not only because he was handsome, but because he refused to acknowledge his pain, or the horror that he had just been through. He flirted with them and teased them and ~~even~~ suggested in the midst of his pain that perhaps they should go out for coffee because Dov thought they looked tired.

אכתבי תנחומים למשפחתו של קורט דב, ז"ל

Before I left, Dov asked me to inform you through the military authorities that he had been hurt, but that he was all right. I think he was much more concerned that you might be worried than about his own problems. Again and again he said for me to call Col. Prihar and that this chap should tell you that Dov had been injured but that he was all right and on the mend. I hope that my son, little Michael (In my family, it is a tradition to name the first son after his father. I don't ~~know~~ think you do that in Israel) is as kind and thoughtful about his mother as Dov was. Brave dov, for all his hurts, could only worry about your being upset.

Judith, what can I do. I am sure that ~~■~~ Dov was to you as little Michael is to me. The world is emptier. But I am the better for having spent just eight hours with your son.

My love, Judith -

Michael

מכתביו של פורת דב ז"ל

הערך משה שבת דב, בשלך לפני אהבה - אהבה אהבה,
דב

Sunday
0200 A.M.

Dear Art,

Today is Sunday, (May 28th) and for the past ten days I have been working like a super-dog. Finals were nothing compared to this. The atmosphere is tense, electrifying, and you can almost cut the air. But I am surprised at the people of this country, my country, for the way they have been pulling and saving no effort in preparing themselves for battle. I was in some border settlements today, in the line of duty, and I have seen the young and the old alike in high spirits ready to fight. They harvest the fields with armed guards protecting the combines, and at night these people who fought in the Warsaw Ghetto, the Liberation War and the Sinai Campaign are calmly prepared for the next one.

מכתביו של קורת דב ז"ל

Aba Ebban has returned from Europe and Washington last night, and it seems to me that we will have to depend on ourselves alone. You Americans are preparing another Munich-or at least that is the way I see it -- but we are not Czechoslovakia, and we are not going to be pushed around. I wonder how Johnson would feel if they closed the Panama Canal to you, or the Canadians wouldn't let you use the Great Lakes for reaching the Atlantic Ocean, and everybody would tell you to exercise restraint. I have never been a war-monger and G-d knows that nobody in this country really wants a war, but right now I am hoping that I will be given an Uzi and a chance to beat those S.O.B.'s real good and proper. Hope to hear from you soon and don't be surprised if you receive a post-card from Cairo pretty soon!:

Lieutenant DTP

P.S. The only thing U Thant forgot to take to Cairo was an umbrella.

פוקדש להוריו

מאם חברו הטוב סטח כנקני

קינה לדב

א

הקרב הסתיים, גם הזבט האויב,
וצה"ל נחל נצחון כה מזהיר
במאות שאינם נהנה בכאב
ובחוכם גם אחת - דב יקיר!

ב

עם נפצעת חרד בי ליבי בדממה,
וקויתיו אחת התגבר וחליתי;
אך לשואו ואינני יודע למה
נלקחם פתאום אל משכן אלוהים

ג

עוד אזכור ביגון את דמותך הזוהרת
הסלאה עליצות ורצון המייטן
איך היתה כל בעיה אצלך חיש נפתרת
בזכות הפיטתך הקלה להדהים.

שירים שהוקדשו לאספתו של כורת דב, ז"ל

ג

עוד אזכור איך היינו שנינו לא פעם
מעלים זכרונות מהקומת הילדות;
ואיך בויכוח דברת בפעם
ויחד עם זה גם בשיא הפסוק.

ו

דבו למעננו הייך הקדמת
ואנו דמך לאויב לא נסלת;
אתה אמנם אלי קשר שבח
אך אנו אומך לא נשכח!

ה

כן... אך כל זה נחלם העבר
ולך, דב, ציפת העתיד
אך כעת לא נשאר עוד דברך
הה, אלי! האיך זה מתדידך!

שירי שהוקדשו לאספתו של כורתי דב' ז"ל

שיר ממחבר בלתי-ידוע לאמהות השכולות ממלחמת ששת הימים.

**Don't clench your teeth, you mothers proud,
Don't wait until the morrow.
Come, shed your tears, yes, weep aloud
And let us share your sorrow.**

**The nation has a heart of stone.
Its story's solemn pages
Exult in valour, honour shrines -
Disdain all mortal measure.**

**The stricken mother is alone.
Her minutes - turning ages -
Recall a smile, a lover's lines,
The humble, private treasure.**

שירים שהוקדשו למסכתו של שורת דב, ז"ל

No prayer can replace a son,
No homage offer solace;
No hymn can soothe the agony
Nor glory still the grieving.

Yet we shall pray for everyone,
Raise in salute the chalice
To all who make our history,
A-dying and achieving.

Don't clench your teeth, oh mothers proud
And let us share your sorrow.

The tears are shed, the earth is ploughed,
Now let us face the morrow.

June 1967

יד לזכרו של פורת דב ז"ל

דב פורת ז"ל
1944 - 1967

ההסתדרות הכללית של העובדים בישראל
מועצה פועלי רמת-גן - ועדה החרבות

מועדון השחמט רמת-גן

הועדה היוזמת את החירות לזכרו של
דב פורת ז"ל

חבר נכבד!

בן 23 וחצי שנים היה סגן משנה דב פורת ז"ל, כאשר נפל

במלחמה ששת הימים. משך שנה חייו הקצרות גילה כשרונות רבים ברבים מסטחי החיים,
כשמקום השחמט אינו נפקד מהם.

אחרי שהתמסר לתחביבו עוד בהיותו נער, חזר ונסתף לחיי השחמט עם

שובו ממקום השתלמותו, (ארה"ב) ועד מהרה החערה כחיי השחמט של מועדון רמת-גן.

במשך תקופת כהונתו הקצרה כמזכיר המועדון, גילה חושיה וכשרון במלאכת הארגון.

הסתלקותו ללא עת השאירה אחריה חלל ריק, שלא התמלא עד היום הזה.

הנהלת מועדון רמת-גן החליטה בימים אלה להכריז על חרות שנחיה שתשא את שמו

וחרמה לצורך זה גביע נודד, שיוענק מדי שנה למנצח החזרות השנתית.

אתה מתבקש, מיד עם קבלת חוזר זה, להשיב על הפרטים הנדרשים כמבוקש. גם

אם אין בדעתך להשתתף, אנא אשר קבלת החוזר.

ב/הועדה היוזמת: צבי בר-שירה

טו מ

הדפס מ-שחמט

בטא"ן האגודה היראלי לשחמט.

זכרו של דב פורת ז"ל

מוזכיר מועדון רמת-גן

בשבת, ט"ז בסיון תשכ"ו, 24 ביוני 1967, הלך לעולמו סגן-משנה דב פורת, מוזכיר המועדון הרמת-גני בשחמט והוא בן 23 שנים ו-5 חדשים. דב, שחבריו ובני משפחתו הכירו אותו יותר בתור טומי, השתתף במלחמה כקצין מודיעין. בתפקידו זה הגיע אל הגיזרה הדרומית של המערכה ושם עלתה מכוניתו על מוקש. הוא נפצע פצעים אנושים הורבה לביית-הולים, אחרי שעבר ניתוח וזכה לטיפולים רפואיים, חלה הסבה במצבו והוא הצליח להחליף רשמים על ההתרחשויות הדרמטיות עם חבריו שבאו לבקר. היתה הרגשה שהוא ייחלץ בשלום, אבל המוות בא כתסף. הוריו, קרל ויהודית, ואחיו דני איבדו את טומי שלהם.

★

בדחילו ורחימו רוצה אני להעלות קוים לזכרו של ידידי הצעיר, לפני קרוב ל-10 שנים קיבלתי על עצמי הדרכת חוג לשחמט בבית-הספר העממי "חש-מונאים" ברמת-גן. דב היה אחד החניכים. עירני, קל-תפישה ובעל מזג טוב. עדי-מהרה הצלחתי לפתור לבקר במועדון השחמט ושם נכבש כליל על-ידי האורח המיוחדת במינה של מועדון. לא חלף חודש ימים וכבר ^{אז} את עצמו משחק כזקן ורגיל עם כל באי המועדון ואף לא משך ידו מתחרויות. הוא נחל אותה תקופה מפלות כהנה וכהנה, אבל יריביו החלו מרגישים כי כוח המשחק שלו נמצא בעליה מתמדת. בשנת 1959 נעלם. סכרים ציינו שהמשפחה נסעה לארצות-הברית. דב עבר תקופה חדשה בחייו.

לפני שנתיים החלה השמועה מתגלגלת: טומי חזר מן הנכר והביא עמו ניב אמריקני חריף לתוך העברית

ההודעה. לימים התבייס לצה"ל. הוא נטל חלק באלי-
פויות פיקוד המרכז, התחרות הבין-פיקודית ובאליפות
צה"ל. באליפות זו הגיע להישג מרשים, כאשר הצליח
לסיים בתיקו עם האלוף, עמיקם בלשן.

מעט קודם לכן החל לגלות את נחת זרועו גם
בתהרויות "ציוויליות". הוא לא שכח את המפלוגות של
שנות החמישים והחל מטפל ביריביו הוותיקים, חברי
המועדון הרמת-גני. הישגיו התחרותיים דיברו בעד
עצמם — תוך תקופה של שנה עלה מ"ב' ל"א' ומ"א'
ל"א' + 1

מרוצה היתה הפעם האחרונה שראיתי אותו. בתוך
בית-קולנוע חשוד, עקבתי אחרי היומן ולפתע גיליתי
אותו על גבי המסך הלבן. הוא צולם באקראי, כשהוא
מעיין בעתון שעסק במתיחות הגדולה ששררה בתוככי
המדינה. זה היה שבוע לפני שפקד אותו האסון.
מה נוראה היא המלחמה.

המיושנת שלו. כאשר נפגשנו והחלפנו רשמים ראשר
נים גיליתי מיד שהאמביציה שלו בתחום המשחק לא
שככה. אדרבא, אחד הנושאים הראשונים שבהם עסקנו
היה כיצד יש להביא לידי הכרה בהישגיו בארה"ב,
על-מנת שיקבל דרגה ישראלית. הוא פתח בפני אוסר
קים רהבים לגבי התקופה הארוכה שבילה בין כתלי
בתי-הספר ועוד אני מספר לו את ההתפתחויות שחלו
בארץ בעת היעדרו וכבר חשתי שלמרות הבדלי הגר-
לים הולכת ומתרקמת בינינו ידידות, שלא ססקה
למעשה עד לנפילתו.

לימים החלו רבים מבאי המועדון להעריך את מסר
רותו ואת הידע שנתברך בו וכתרו אותו להנהלתם.
בתור מזכיר המועדון החל ליוזם פעולות על יסן ועל
שמאל. במרצו השופע ובכוח האמונה שלו שיכנע את
הכריו להקים קבוצה צעירה, במקביל לנבחרת המוע-
דון וקיבל בשמחה את הלוח הראשון של הקבוצה

צבי בר-שירה

יד לזכרו של פורת דב ז"ל

דברים שנאמרו בעת ייסוד

מלגת הזכרון באוניברסיטת קולומביה
דב תומס פורת
(תרגום מאנגלית.)

דב פורת נולד בלונדון של ימי המלחמה - בינואר 1944. הוא בא לעולם של הרג
והרס שבסופו של דבר קיפד גם את חייו, הוריד נאצור לעקור מארץ מולדתם ולידתו
בישרה חיים מחודשים למשפחה שמחציתה הרשמדה בגל הערוף הגרמני. ובכל זאת, בחייו
הקצרים נתגלה כהיפוכה הגמור של החשכה שבתוכה נולד בשמש קרן אור לכל אלה
שהכירוהו, כאילו היתה זר שליחותו האישית להאיר את העלטה שמסביב.

לשנונו מהירה, קל תנעה ובעל מזג סוער. נתגלגל בו כל התכונות האלה שנער אמור
להיות נחנך בהן, ועם זאת, חיוכר המתמיד ויכולתו להתבדח בעדינות הסתירו גער
שידע היטב מאין הוא בא ולאן פניו מועדות. יותר מפעם מצא עצמו נודד לארץ חדשה
ולחיים חדשים - והוא ידע לכבשם בהינף יד. הוא בא לאמריקה כחובב כדורגל ויצא
כמשוגע לקבוצת כדור הבסיס "אוריוולס" מבלטימור. בהגיעו לארה"ב היתה האנגלית שבפיו
צולעת ובצאתו קלחה כשפת אם.

יד לזכרו של אורת דב"ל

באוניברסיטת "קולומביה" נטל חלק בכל, אבל יותר מכל בלט שכלר, הנער בעל המזג הסוער הפך לאדם חושב ושנון אמור היה לחזור לקולומביה בסתיו 1967 ולהמשיך לימודיו ביחסים בינלאומיים. לעולם לא נדע למה עשוי היה להגיע עם כשרונותיו המבורכים. מותו הפתאומי היה אבידה לא רק להוריו האוהבים ולאחיו אמיץ הלב, למשפחתו וללידידיו, אלא לארצו ולמקצוע בו ביקש להעמיק במחקרו.

משסיים את לימודיו ביוני 1965, יצא לישראל למלא את שתי שנות שרותו בצה"ל. הוא לא שש לקרבות, אבל היה חייל מסור; הוא לא רצה במלחמות, אבל נזקק להגן על ארצו כשהמלחמה באה. אלמלא דחף עצמו להכנס בטור המוביל לסיני, היה ודאי חי אתנו היום. בחור זה יכול היה לדבר מתוך רגש על סבלות העם המצרי אך נפל באש חייליו.

בזכות הקרבן שנתן ובזכות קרבנם של אלפים אחרים, הגענו עד הלום, מי יודע מה יכול היה לתרום, אילו היה חי, ליצירת עולם שישים קץ למלחמה. לנו ביגדוננו כי רב, נותר רק לעשות מחנות צנועות כדי שזכרוננו יכוון לעד. על כן הקטנו קרן מלגות באוניברסיטת קולומביה, מלגות שיוענקו לסטודנטים הלומדים מדעים פרליטיים, יחסים בינלאומיים ונושאים אחרים הקשורים בשלום העולם.

מי יתן ואחד הסטודנטים הישראליים, בסיוע שיקבל מאתנו, יתרום להבנה ולשלום בעולם, כי אז לא היה קרבנו לשוא,